

ГОРОХІВСЬКА РАЙОННА РАДА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І – ІІІ СТУПЕНЯ С. ЛОБАЧІВКА

ГОРОХІВСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

12.04.2019 р.

с. Лобачівка

№ 36

Про заходи щодо виявлення,
реагування на випадки насильства,
булінгу (цькування)

Відповідно до статті 11 Закону України «Про запобігання і протидію домашньому насильству» від 07 грудня 2017 року, Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658, наказу Міністерства освіти і науки України від 02 жовтня 2018 року № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», Закону України від 18.12.2018 № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», листа Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 року № 1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу» та з метою створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства, булінгу (цькування), сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від насильства, та ефективного реагування на факти насильства,

НАКАЗУЮ:

1. Працівникам закладу освіти у роботі щодо виявлення, реагування на випадки насильства, булінгу і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами керуватися «Порядком взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658.
2. Затвердити Правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти (додаток 1).
3. Затвердити План заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству, булінгу (цькуванню) в закладі освіти (додаток 2).
4. Затвердити Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки насильства, булінгу (цькування) в закладі освіти (додаток 3).
5. Затвердити Порядок реагування на доведені випадки насильства, булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до насильства, булінгу (цькування) (додаток 4).
6. Призначити уповноваженою особою для здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насильства, булінгу (цькування) та/або отримання

заяв/повідомлень від постраждалої особи/інших осіб, проведення розслідування заступника директора школи з виховної роботи Чепелінську Н.С..

7. Заступнику директора школи з виховної роботи Чепелінській Н.С.:

1). Забезпечити реалізацію інформаційно-просвітницьких заходів із учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству, булінгу, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей (згідно з Планом виховної роботи школи).

2). Розмістити на інформаційному стенді та на веб-сайті закладу освіти (lobachivka.at.ua) контактну інформацію організацій та установ, служб підтримки постраждалих осіб, до яких слід звернутися у випадку насильства, булінгу.

8. Педагогічним працівникам, технічному персоналу закладу освіти у разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на насильство, булінг, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною/працівником закладу освіти або ризику щодо їх виникнення стосовно дитини/працівника закладу освіти, передавати уповноваженій особі закладу освіти, а у разі її відсутності – безпосередньо директорові чи заступнику директора з навчально – виховної роботи інформацію про дитину/працівника закладу освіти з метою планування подальших дій щодо заходів для надання медичної, психологічної або іншої допомоги постраждалому.

9. Уповноваженій особі закладу освіти Чепелінській Н.С. у разі виникнення підозри щодо насильства, булінгу, жорстокого поводження з дитиною/працівником закладу освіти або якщо є реальна загроза його вчинення (удома, з боку однолітків, з боку інших) провести зустріч із особою, стосовно якої є інформація про жорстоке поводження, намагатися розговорити, встановити контакт, довірливі стосунки та надати емоційну підтримку; проявити інтерес, дружелюбність, щирість, теплоту і симпатію, постраждала особа має відчутти, що її дійсно чують і розуміють. У процесі розмови, якщо особа підтверджує факт жорстокого поводження чи насильства щодо неї, уповноваженій особі необхідно з'ясувати терміни подій, які відбулися, та отримати їх опис.

10. У разі підтвердження виявленого факту насильства, булінгу (цькування) уповноваженій особі закладу освіти Чепелінській Н.С. повідомляти працівників психологічної служби закладу освіти, а працівникам психологічної служби за потреби скласти план корекційної роботи та здійснювати соціально-педагогічний, психологічний супровід з жертвою та її кривдником, особливо, якщо останнім є інший учень (учні) закладу, та у разі необхідності переадресувати до інших спеціалістів (психотерапевта, невролога тощо).

11. Інформацію про виявлені факти (звернення) про вчинення насильства, булінгу (цькування) вносити до Журналу реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення насильства, булінгу (цькування).

12. Контроль за виконанням даного наказу залишаю за собою.

Директор

С. КАРНИЦ

З наказом ознайомлено: Н. С. Чепелінська

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ЗОШ І – ІІІ ст.

с. Лобачівка

від 12.04.2019 р. № 36

**Правила поведінки здобувача освіти
в ЗОШ І – ІІІ ст. с. Лобачівка**

1. Дбати про чистоту рідної мови, підтримувати шкільні традиції.
2. З'являтися в заклад освіти за 10-15 хвилин до початку занять, зайняти своє робоче місце, підготувати все необхідне навчальне приладдя до уроку.
3. Виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти.
4. Діяти в будь-якій ситуації на користь шкільного колективу, турбуватися про честь і авторитет школи, підтримувати в чистоті й порядку приміщення і територію. Берегти шкільне майно.
5. Поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм. Насильство, булінг (цькування) є неприпустимими формами поведінки у закладі освіти та за його межами.
6. Відвідувати заклад освіти необхідно в чистій і випрасуваній формі ділового стилю, уроки фізичної культури – у спортивній формі та спортивному взутті.
7. Не приносити на територію закладу освіти і не використовувати будь-яким способом зброю, в т.ч. ножі, вибухові, вогнєнебезпечні речовини; спиртні напої, цигарки, інші засоби і отрути, а також токсичні речовини.
8. Використовувати мобільні телефони під час освітнього процесу лише при необхідності зв'язку із батьками (або особами, що їх замінюють) та з дозволу вчителя.
9. Турбуватися про здоров'я і безпеку власного життя, своїх товаришів, пам'ятати, що здоров'я дітей – майбутнє нашого народу, займатися фізичною культурою і спортом, уникати шкідливих звичок.
10. Не покидати без дозволу педагогів або медичної сестри (за узгодженням з батьками) територію установи під час освітнього процесу.
11. У разі пропуску занять здобувач освіти зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку з медичної установи або пояснювальну записку від батьків (або осіб, що їх замінюють) про причину відсутності.
12. Під час перерви задля збереження життя та здоров'я та з метою уникнення випадків травматизму здобувачу освіти категорично забороняється залишати територію освітньої установи, бігати, штовхатися, кидатися предметами, застосовувати фізичну силу, самовільно відкривати вікна, сидіти на підвіконнях.
13. Здобувач освіти зобов'язаний старанно вчитися, зразково поводитися, брати участь у громадському житті й суспільно корисній праці, виконувати правила внутрішнього розпорядку.
14. Якщо здобувач освіти заподіяв збитки освітній установі, то вони відшкодовуються коштами батьків, або осіб, що їх замінюють.

15. Здобувач освіти звертається до класного керівника, практичного психолога та адміністрації закладу освіти за допомогою, якщо проти нього здійснюються протиправні дії.
16. Охороняти, берегти і примножувати природу, народне добро.
17. Знати й суворо дотримуватись Правил дорожнього руху, протипожежної безпеки і поведінки на воді.
18. Виконувати вимоги чергового по школі.
19. Дотримуватись правил етикету: вітатись з дорослими, товаришами, поважати інших.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ЗОШ І – ІІІ ст.

с. Лобачівка

від 12.04.2019 р. № 36

**План заходів
щодо попередження різних форм насильства, булінгу та кібербулінгу у родинах та
класних колективах у зош І – ІІІ ст. с. Лобачівка**

№ п/п	Назва заходу	Цільова аудиторія	Термін виконання	Відповідальний
<i>Дирекція освітнього закладу</i>				
1	Ознайомлення із листом Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 року № 1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу» та Законом України від 18.12.2018 № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».	педагоги, учні, батьки	січень	Директор, заступники директора, класні керівники
2	Обговорення питання протидії булінгу на загальношкільній батьківській конференції	батьки	березень	
3	Перегляд відео-презентації "Булінг у школі. Як його розпізнати?"	учні - ІІ класів	2 лютий	
4	Оприлюднити на веб-сайті школи: правил поведінки здобувачів освіти план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) процедуру подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькуванню) порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькуванню) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькуванню).		січень-лютий	Заступник директора з НВР
5	Години відвертого спілкування за участю представників Національної поліції "Не допускай проявів булінгу над собою та іншими."	учні, педагоги, батьки	квітень	
6	Круглий стіл для педколективу «Безпечна школа. Маски булінгу»	педагоги	квітень	дирекція, практичний психолог

<i>Соціально-психологічна служба закладу освіти</i>				
1	Діагностування рівня напруги, тривожності в учнівських колективах: - спостереження за міжособистісною поведінкою здобувачів освіти; – опитування (анкетування) учасників освітнього процесу; – психологічні діагностики мікроклімату, згуртованості класних колективів та емоційних станів учнів; – соціальне дослідження наявності референтних груп та відторгнених в колективах.	учні	II семестр	практичний психолог
2	Консультаційні години щодо виявлення, протидії та попередження булінгу (цькування)		Постійно	соціальний педагог, практичний психолог
3	Розміщення на інформаційному стенді інформації «Куди звертатися в випадку насильства» та номери «гарячих» телефонних ліній	учні, педагоги, батьки		практичний психолог
4	Анкетування «Обізнаність учнів щодо проявів насильства та жорстокості по відношенню до дітей»	учні	березень	соціальний педагог
5	Розробка рекомендацій для учнів та батьків щодо протидії булінгу, дискримінації, насильству та агресії	учні батьки	лютий	практичний психолог, соціальний педагог
6	Заходи в рамках акції «16днів проти насильства» з використанням мотиваційних відеороликів Ніка Вуйчича	учні, педагоги, батьки	березень	соціальний педагог
7	Заняття з елементами тренінгу «Протидія булінгу та кібербулінгу. Основні правила» на годинах психолога	учні	II семестр	практичний психолог
8	Консультпункт «Скринька довіри»	учні, педагоги, батьки	постійно	

Виховний центр освітнього закладу

1	Проведення засідання методичного об'єднання класних керівників 1-11 кл. на тему "Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків булінгу серед учасників освітнього процесу"	класні керівники	листопад	класні керівники, та заступник директора з ВР
2	Години спілкування "Кібербулінг! Який він?"	учні 5-11 класів, класні керівники	II семестр	класні керівники, та заступник директора з ВР
3	Розробка пам'ятки "Маркери булінгу"	педагог и школи		заступник директора з ВР, психолог
4	Засідання лідерів учнівських колективів «Як довіряти й бути вдячним»	учні	квітень	педагог-організатор

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ЗОШ І – ІІІ ст.

с. Лобачівка

від 12.04.2019 р. № 36

Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки насильства, булінгу (цькування) в ЗОШ І – ІІІ ст. с. Лобачівка

1. Учасники освітнього процесу у разі виявлення ознак чи факторів, що можуть вказувати на насильство, булінг, складні життєві обставини, жорстоке поводження з дитиною/працівником закладу освіти або ризики щодо їх виникнення стосовно дитини/працівника закладу освіти, можуть подати письмову заяву уповноваженій особі закладу освіти (Чепелінській Н. С. – заступник директора з виховної роботи). Заява подається у письмовому вигляді на ім'я керівника освітнього закладу відповідно до Закону України «Про звернення громадян». Право подати заяву мають здобувачі освіти, їх батьки, педагоги, інші учасники освітнього процесу. Заява заповнюється державною мовою, розбірливим почерком. Виправлення не допускаються. У заяві необхідно вказати: прізвище, ім'я, по батькові заявника, адресу фактичного проживання, контактний телефон; статус (постраждалий чи свідок булінгу); навести розгорнутий виклад фактів; інформацію щодо джерела отримання інформації; тривалість; дата подання заяви та особистий підпис.

2. Наказом по закладу освіти створюється Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) за участі педагогічних працівників, практичного психолога школи, батьків потерпілого та булера, керівника закладу, інших зацікавлених осіб.

3. Уповноважена особа закладу освіти у 3-денний період з моменту отримання заяви скликає засідання Комісії з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування).

4. Уповноважена особа у разі виникнення підозри, або отримання заяви щодо насильства, булінгу, жорстокого поводження з дитиною/працівником закладу освіти або якщо є реальна загроза його вчинення (удома, з боку однолітків, з боку інших) проводить зустріч із особою, стосовно якої є інформація про жорстоке поводження, намагається розговорити, встановити контакт, довірливі стосунки та надати емоційну підтримку; проявити інтерес, дружелюбність, щирість, теплоту і симпатію, постраждала особа має відчутти, що її дійсно чують і розуміють. У процесі розмови, якщо особа підтверджує факт жорстокого поводження чи насильства щодо неї, уповноваженій особі необхідно з'ясувати терміни подій, які відбулися, та отримати їх опис.

5. Комісія з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) у 7-денний період з моменту отримання заяви проводить розслідування, з'ясовує всі обставини та за результатами розслідування приймає відповідне рішення та рекомендації. За підсумками роботи комісії складається протокол.

6. Для прийняття рішення та вжиття відповідних заходів реагування результати проведеного розслідування узагальнюються наказом по закладі освіти.

7. Якщо випадок цькування був одноразовим, питання з налагодження мікроклімату в дитячому середовищі та розв'язання конфлікту вирішується у межах закладу освіти учасниками освітнього процесу. Результат розслідування та рішення комісії доводиться керівником закладу до відома постраждалого. У випадку, якщо постраждалий не згодний з рішенням комісії, керівник закладу повідомляє про право звернутися із заявою до органів Національної поліції України.

8. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу освіти повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

9. Уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії, згідно з протоколом засідання комісії відповідає за виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування).

10. Рішення Комісії з розгляду випадків булінгу реєструється в окремому журналі (паперовий вигляд) з оригіналами підписів усіх її членів.

11. Не залежно від рішення комісії, керівник закладу забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від нього.

Зразок заяви

Директору ЗОШ І – ІІІ ст. с. Лобачівка Карніцу С. І.

_____
(прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) заявника)
який (яка) проживає за адресою:

_____
(адреса фактичного місця проживання)

Контактний телефон: _____

Адреса електронної поштової

скриньки: _____

Заява

Доводжу до Вашого відома, що _____

ОПИС СИТУАЦІЇ ТА КОНКРЕТНИХ ФАКТІВ

Прошу терміново провести розслідування ситуації, що склалася.

_____
(дата)

_____
(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ЗОШ І – ІІІ ст.

с. Лобачівка

від 12.04.2019 р. № 36

**Порядок реагування на доведені випадку булінгу (цькування)
в ЗОШ І – ІІІ ст. с. Лобачівка
та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)**

1. У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків комісії з розгляду випадку булінгу (цькування), керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

2. Комісія за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування), визначених сторін булінгу (цькування), встановлених можливих причин булінгу (цькування) розробляє рекомендації для педагогічних працівників щодо освітньої діяльності з учнями, причетними до булінгу, їх батьками (особами, що їх замінюють), заходи стабілізації психологічного клімату у колективі, надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування).

3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.

4. Практичний психолог у межах своїх посадових обов'язків:

діагностує стан психологічного клімату в колективі, в якому відбувся булінг (цькування) та за результатами діагностики розробляє план корекційної роботи з кривдником та свідками із залученням батьків (законних представників);

розробляє та реалізує програму індивідуальної реабілітації для потерпілого;

розробляє профілактичні заходи для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування); для батьків або законних представників;

здійснює супровід педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування);

забезпечує надання психологічного супроводу здобувачів освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

5. Педагогічні працівники, які працюють з класом чи групою, у якій зафіксовано випадок булінгу (цькування), забезпечують:

виконання рекомендації комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти щодо доцільних методів навчання та організації роботи з учнями, причетними до булінгу (цькування) та їхніми батьками (законними представниками);

дотримання правил поведінки учасниками освітнього процесу в закладі освіти, визначених статутом закладу освіти, законодавством;

виробляють спільно з здобувачами освіти правила взаємодії класу чи групи під час освітнього процесу.

6. Батьки здобувачів освіти (законні представники) зобов'язані виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

7. За виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування) відповідає уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії.

8. Визначаються відповідальні особи, причетні до булінгу (цькування) та накладаються адміністративні стягнення.

Цькування неповнолітнього карається штрафом від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (850 та 1700 гривень відповідно) або громадськими роботами від 20 до 40 годин.

Така ж поведінка, вчинена групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, передбачає штраф від 1700 гривень до 3400 гривень або громадськими роботами від 40 до 60 годин.

За булінг, вчинений малолітніми або неповнолітніми особами віком від 14 до 16 років, тягне за собою накладання штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють.

Якщо директор закладу освіти не повідомить уповноважений підрозділ органів Національної поліції України про відомі йому випадки цькування учасників освітнього процесу тягне за собою накладання на нього штрафу від 50 до 100 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до 1 місяця з відрахуванням до 20 % заробітку.